

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 2	Antal sidor 3
Dokumentägare Monika Carlson Smittskyddssjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2023-08-03	Giltig t.o.m. 2025-08-02

Fågelinfluensa misstänkt eller bekräftat fall slutenvård/poliklinisk vård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner.

Smittvägar

Fågelinfluensa sprids i första hand vid nära kontakt med sjuka eller döda fåglar. Smitta mellan människor är mycket ovanligt men enstaka fall finns beskrivna. Smittvägar bedöms i stor utsträckning likna dem för vanlig influensa och sker genom droppsmitta, direkt eller indirekt kontaktsmitta och aerosolsmitta.

Smittsamhet

En person med fågelinfluensa (H5N1) bedöms smittsam från det att luftvägssymtom uppträder, och bedöms smittfri efter minst 48 timmars feberfrihet, stabil klinisk förbättring och minst 7 dygn sedan symtomdebut.

En asymtomatisk person med positivt PCR-test för fågelinfluensa (H5N1) betraktas som smittsam från provtagningsdagen och smittfri efter 7 dygn.

Handläggning vid misstänkt fall

Vid misstänkt fall kontakta alltid infektionskliniken bakjour för ställningstagande om fortsatt handläggning och beslut om hur patienten ska transporteras till infektionskliniken. Omhändertagande bör centraliseras till infektionsklinik givet att det medicinska tillståndet så tillåter.

Antiviral terapi ska påbörjas så snart som möjligt vid misstänkt eller konstaterad fågelinfluensa.

Provtagning och omhändertagande av prov

Diagnostik utförs på Folkhälsomyndigheten.

- Inför att prov ska skickas ska kontakt tas med klinisk mikrobiolog i beredskap (KMiB) vid Folkhälsomyndigheten. KMiB nås på telefon 010-205 24 00.
- Provet ska skickas till Folkhälsomyndigheten enligt gängse rutin som biologiskt ämne, kategori B (UN 3373, enligt skriften [Packa provet rätt](#)). Vid taxitransport anlitas TaxiKurir (telefon 054-150 200) eller annan speditör som har tillstånd att transportera gods.
- Om fågelinfluensa-provet och/eller andra prover går till lokalt laboratorium behöver laboratoriepersonalen underrättas om misstanken om fågelinfluensa och att särskilda provhanteringsrutiner gäller. Provrör och behållare ska vara fria från spill och desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid (Des +45 eller Des +72). Dessa ska samlas i en påse som tydligt ska märkas med ”smittsamt ämne, fågelinfluensa”. Laboratoriemedicin följer då instruktionen INS-01795 i Vida: Misstänkt MERS-CoV och fågelinfluensa A H5N1 - omhändertagande av prov.

Placering slutenvård

- Patient med misstänkt eller bekräftad fågelinfluensa vårdas i isoleringsrum för luftburen smitta med egen toalett och stängd dörr.
- Patienten ska inte vårdas på Patienthotellet eller röra sig i sjukhusets lokaler.

Placering poliklinisk vård

Patient med misstänkt eller bekräftad fågelinfluensa ska inte vänta i korridor eller väntrum, utan föras direkt in på undersökningsrum, om möjligt direkt utifrån. Dörren ska vara stängd.

Utökade hygienrutiner

Oavsett symtom eller inte ska skyddsutrustning användas vid all kontakt med patient samt vid hantering av tvätt, avfall och vid städning. Skyddsutrustning ska även användas av ambulanspersonal, transportpersonal och städpersonal. Utöver tillämpning av basala hygienrutiner används personlig skyddsutrustning:

- Andningsskydd (FFP2 eller FFP3)
- Visir eller skyddsglasögon

Transport inom sjukhus

- Transporter inom sjukhuset ska om möjligt undvikas.
- Undersökningar och behandling ska, om medicinskt möjligt, utföras i vårdrummet. Om detta inte är möjligt ska mottagande enhet informeras i god tid innan patient skickas.
- Om transport inom sjukhus måste ske, ska transportväg och tidpunkt planeras för att minska risken att exponera andra personer.
- Patient bör i samband med transport förses med munskydd. Om detta inte är möjligt ska patienten instrueras att använda engångsnäsduk med uppmaning att täcka mun och näsa vid hosta eller nysning. Engångsnäsdukar slängs i medhavd påse och ska hanteras som avfall, se "avfall".
- Vårdpersonal ska alltid medfölja transport.
- Transportör och vårdpersonal ska använda skyddsutrustning, se "utökade hygienrutiner".

Transport utanför sjukhuset

- Vid transport mellan vårdinrättningar och hemifrån ska egen bil alternativt ambulans användas.
- Taxi eller allmänna transportmedel får inte användas.
- Meddela diagnos vid beställning av ambulans.
- Vid ambulanstransport ska personal i vårdhytten använda utökad skyddsutrustning, se "utökade hygienrutiner", och luckan till förarhytten ska vara stängd.

Besök

Besök bör undvikas. Eventuella besökare ska:

- informeras om risken för smitta
- använda andningsskydd och visir
- tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- hålla avstånd till patienten och avrådas från fysisk kontakt med patienten

Disk

Disk ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Tvätt

Hanteras som smittförande tvätt. Använd skyddsutrustning, se "utökade hygienrutiner".

Avfall

Hanteras som smittförande avfall. Använd skyddsutrustning, se ”utökade hygienrutiner”.

Städning

Använd skyddsutrustning, se ”utökade hygienrutiner”.

Daglig städning:

- Kontaktytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid (Des +45 eller Des +72).
- Golv städas med rengöringsmedel enligt normal rutin.
- Medicinteknisk utrustning avtorkas med Des +45 eller enligt tillverkarens anvisning.
- Desinfektera städutrustningen.

Slutstädning:

- Rengöring och desinfektion av all utrustning som använts.
- Oanvänt material för engångsbruk kasseras.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinfektera städutrustning.

Källor

- [Smittskyddsblad: Fågelinfluensa \(H5N1\) – läkarinformation \(slf.se\)](#)
- [Vägledning om vårdhygieniska åtgärder i sjukvården vid misstänkt eller bekräftat fall av högpatogeten fågelinfluensa \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Dokumentet är utarbetat av: Monika Carlson och Andreas Harling